HAKI ZA MFANYAKAZI

CHINI YA SHERIA YA TAIFA YA MAHUSIANO YA KAZI

NLRA inahakikisha haki ya wafanyakazi ya kuandaa na kujadiliana kwa pamoja na waajiri wao, na kushiriki katika shughuli zingine zinazolindwa dhidi ya ulipizaji kisasi wa mwajiri. Wafanyakazi walio chini ya NLRA* wanalindwa kutokana na aina fulani za makosa ya mwajiri na muungano. Taarifa hii inakupa maelezo ya jumla kuhusu haki zako, na kuhusu wajibu wa waajiri na miungano chini ya NLRA. Wasiliana na Bodi ya Taifa ya Mahusiano ya Kazi, Shirika la nchi ambalo linachunguza na kutatua malalamiko chini ya NLRA, kwa kutumia maelezo ya mawasiliano yaliyotolewa hapo chini, ikiwa una maswali yoyote kuhusu haki mahususi ambazo zinaweza kutumika katika eneo lako mahususi la kazi.

Chini ya NLRA, una haki ya:

- **Kupanga muungano** ili kujadiliana na mwajiri wako kuhusu mshahara wako, saa, na vigezo na masharti mengine ya ajira.
- **Kuunda, kujiunga au kusaidia muungano.**
- **Kujadiliana kwa pamoja** kupitia wawakilishi wanaochaguliwa na wafanyakazi kuhusiana na mkataba na mwajiri wako unaopanga mshahara wako, manuafaa, saa, na hali zingine za kazi.
- **Kujadili vigezo na masharti** yako ya ajira au kupanga muungano pamoja na wafanyakazi wenzako au muungano.
- **Kuchukua hatua** kwa kushirikiana na mfanyakazi mmoja au zaidi ili kuboresha mazingira yako ya kufanya kazi, miongoni mwa njia zingine, kutoa malalamiko yanayohusiana na kazi moja kwa moja na mwajiri wako au shirika la serikali, na kutafuta usaidizi kutoka kwa muungano.
- **Kugoma na kushawishi** wengine kugoma, kulingana na madhumuni au njia ya mgomo au ushawishi wa mgomo.
- **Kuchagua kutoshiriki** kati ya shughuli hizi, ikiwa ni pamoja na kujiunga au kusalia kama mwanachama wa muungano.

Hatua kinyume cha sheria haitaruhusiwa. Ikiwa unaamini kwamba haki zako au haki za wengine zimevunjwa, unapaswa kuwasiliana na NLRB kwa haraka ili kulinda haki zako, kwa kawaida ndani ya miezi sita baada ya kitendo hicho kilicho kinyume cha sheria. Unaweza kuuliza kuhusu ukiukaji unaowezekana bila mwajiri wako au mtu mwingine yeyote kuarifiwa kuhusu ombi lako. Mashataka yanaweza kuandikishwa na mtu yeyote na sio lazima yaandikishwe moja kwa moja na mfanyakazi anayeathiriwa na ukiukwaji. NLRB inaweza kumwamrisha mwajiri kuajiri tena mfanyakazi aliyefutwa kazi kinyume cha sheria na kulipa mshahara na manufaa yaliyopotezwa, na inaweza kumwamrisha mwajiri au muungano kuacha kukiuka sheria. Wafanyakazi wanapaswa kutafuta usaidizi kutoka ofisi ya karibu ya NLRB ya eneo, ambayo inaweza kupatikana kwenye tovuti ya Shirika: www.nlrb.gov.

Chini ya NLRA, ni kinyume cha sheria kwa muungano au kwa muungano unaokuwakilisha katika majadiliano na mwajiri wako kufanya yafuatayo:

- **Kukutishia kwamba** utapoteza kazi yako kama hautaunga mkono muungano.
- **Kukataa kuchakata** lalamiko kwa sababu umeshutumu viongozi wa muungano au kwa sababu wewe si mwanachama wa muungano.
- **Kutumia au kudumisha** viwango au taratibu zenye ubaguzi katika kutoa rufaa za kazi katika ukumbi wa kuajiri kazi.
- **Kufanya au kujaribu** kumfanya mwajiri kukubagua kwa sababu ya shughuli zako zinazohusiana na muungano.
- **Kuchukua hatua nyingine** mbaya dhidi yako kulingana na ikiwa umejiunga au unaunga mkono muungano.

Ikiwa wewe na wafanyakazi wenzako mnachagua muungano ili kutenda kama mwakilishi wenu katika majadiliano ya pamoja, mwajiri wako na muungano wanatakiwa kujadiliana kwa nia njema katika jitihada za kweli ili kufikia mkataba wa kisheria ulioandikwa, unaoweka vigezo na masharti ya kazi yako. Muungano huo unahitajika kukuwakilisha kwa usawa katika kujadiliana na kutekeleza makubaliano hayo.

Pia unaweza kuwasiliana na NLRB kwa kupiga nambari isiyolipishwa: **1-844-762-NLRB (6572)**. Usaidizi wa lugha unapatikana. Wapigaji simu wenye ulemavu wa kusikia wanaotaka kuzungumza na mwakilishi wa NLRB wanapaswa kutuma barua pepe kwa relay.service@nlrb.gov. Mwakilishi wa NLRB atamtumia mwombaji barua pepe pamoja na maagizo ya jinsi ya kuratibu simu ya huduma ya uwasilishaji.

CHANGANYA ILI KUJIFUNZA ZAIDI

Chini ya NLRA, ni kinyume cha sheria kwa mwajiri wako:

- **Kukukataza kuomba kuwa na muungano nje ya saa za kazi**, kama vile kabla au baada ya kazi au wakati wa mapumziko; au kutokana na kusambaza hati za muungano nje ya saa za kazi, katika mazingira yasiyo ya kazi, kama vile maeneo ya maegesho au vyumba vya mapumziko.
- **Kukuhoji kuhusu usaidizi** au shughuli za muungano wako kwa njia ambayo inakuvunja moyo kutokana na kujihusisha na shughuli hiyo.
- **Kukufuta kazi**, kukushusha cheo, au kukuhamisha, au kupunguza saa zako au kubadilisha zamu yako ya kufanya kazi, au vinginevyo kuchukua hatua mbaya dhidi yako, au kutishia kuchukua yoyote kati ya hatua hizi, kwa sababu umejiunga au unaunga mkono muungano, au kwa sababu unashiriki katika shughuli inayolindwa dhidi ya ulipizaji kisasi wa mwajiri kwa ajili ya usaidizi au ulinzi wa pamoja, au kwa sababu unachagua kutoshiriki kazi yoyote kati ya shughuli hizo.
- **Kutishia kufunga mahali** pako pa kazi kama wafanyakazi watachagua kuwakilishwa na muungano.
- **Kuahidi au kupadisha cheo**, kuongeza mshahara, au manufaa mengine ili kuvunja moyo au kuhimiza uungaji mkono wa muungano.
- **Kukukataza kuvaa kofia**, vifungo, shati na pini za muungano katika mahali pa kazi isipokuwa chini ya hali maalum.
- **Kupeleleza au kurekodi** shughuli au mkusanyiko wa amani wa muungano au kujifanya kufanya hivyo.

*Sheria ya Mahusiano ya Kazi ya Taifa inashughulikia waajiri wengi wa sekta binafsi. Wasiojumuishwa na ulinzi wa NLRA ni wafanyakazi wa sekta ya umma, wafanyakazi wa kilimo na wa nyumbani, wanakandarasi wa kujitegemea, wafanyakazi walioajiriwa na mzazi au mwenzi, wafanyakazi wa watoa huduma za ndege na reli walio chini ya Sheria ya Kazi ya Reli, na wasimamizi (ingawa wasimamizi wanaobaguliwa kutokana na kukataa kukiuka NLRA wanaweza kulindwa).